

a. Zprávy osobní

Jubileum afrikanisty Josef Kandert *1943

Josef Kandert, náš přední afrikanista, oslavil v roce 2003 šedesáté narozeniny. Afrikanistiku si jako svoji specializaci v rámci etnologického studia zvolil před více než čtyřiceti lety a této orientaci zůstal věrný až do dnešní doby, přestože jeho vědecké pole působnosti je mnohem širší. O formování prvotního Kandertova zájmu o afrikanistiku na počátku šedesátých let se zasloužili etnolog – afrikanista Ladislav Holý (1933–1998), etnolog Milan Stuchlík (1932–1980) a indolog, afrikanista Erich Herold (1928–1988). Tehdy Kandert nastoupil jako čerstvý maturant na praxi do Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur a pouto k této instituci, respektive k jejím sbírkám, už nadále nepřerušil. Na Filozofické fakultě se Kandertovými učiteli afrikanistiky stali Karel Petráček (1926–1987), Ivan Hrbek (1923–1993) a Petr Zima (1933), u něhož se mimo jiné zabýval studiem hausštiny. Roku 1966 ukončil studia na FF UK diplomovou prací v oboru afrikanistiky: „*Význam matrilinéárních pokrevně příbuzenských skupin pro soudržnost bilinéárních společností*“, která zároveň splnila kritéria dizertační práce pro titul PhDr. Po obhajobě kandidátské práce, ve které tentokrát vycházel ze svého etnologického výzkumu současné slovenské vesnice, se Kandert stal vědeckým pracovníkem a kurátorem afrických sbírek Náprstkova muzea a od r. 1974 vedoucím etnografického oddělení. V letech 1973–1974 strávil čtyřměsíční studijní cestu v Nigérii, krátkodobější zahraniční pobyty uskutečnil v říjnu 1975 ve Velké Británii, v říjnu 1976 v Chicagu, USA a v prosinci 1977 v Portugalsku. Své odborné znalosti a na-

byté zkušenosti pak uplatnil při vedení cyklu přednášek „Kapitoly z obecné etnografie“, který v letech 1977–1980 probíhal, kvůli „normalizačnímu nezájmu“ univerzitních kruhů, pod hlavičkou Lidové Univerzity na půdě Náprstkova muzea. Své rozsáhlé afrikanistické vědomosti shrnul v 80. letech ve scénáři pro novou expozici Afriky (bohužel stále z prostorových důvodů neuskutečněnou) a navíc v obsáhlé monografii „*Afrika*“ vydané v nakladatelství Mladá Fronta roku 1984. V roce 1987 odjel na studijní a přednáškový pobyt do USA na University of Massachusetts v Amherstu za podpory Fulbrightovy nadace a v roce 1991 působil v Cambridge ve Velké Británii. Návaznost na tyto zkušenosti v zahraničí a také nové koncepce univerzitní výuky v důsledku celkové změny politického klimatu v 90. letech vedly Josefa Kanderta k intenzivní orientaci na pedagogickou činnost na Karlově Univerzitě (Katedra afrikanistiky FF UK, Katedra etnologie FF UK, Katedra sociologie FSV UK) i na Západočeské Univerzitě v Plzni. Vysokoškolská výuka nakonec v jeho profesní činnosti převládila, přesto však Josef Kandert i nadále zůstává v úzkém kontaktu s Náprstkovým muzeem jako vědecký kurátor afrických sbírek. Jeho bohatá výstavní a publikační i přednášková činnost na poli afrikanistiky svědčí o jeho intenzivní přínosné práci v tomto oboru.

Kateřina Klápsťová

K jubileu Františka Vrhela

Koncem května roku 2003 oslavil v plné svěžesti šedesáté narozeniny dlouholetý ředitel Ústavu etnologie na Filozofické fakultě UK Doc. PhDr. František Vrhel, CSc. Každé jubileum je důvodem k zamyšlení a k určité bilanci dosa-